

térium feladatai közé tartozna, hogy jó és bővizű kutakkal lássa el a vízben szegény vidékeket.

Minthogy a kormány a földmivelésügyi miniszter úrnak különben nagy-szabású törekvéseit a költségvetésben kellően nem honorálja és nem támogatja és minthogy a legfontosabb tárcát a szükségnek megfelelően nem dotálja, a költségvetést nem fogadom el. (Helyeslés balfelől.)»

TÁRSULATI ÜGYEK.

A) A Magyarhoni Földtani Társulat szakülései.

1. Jegyzőkönyv az 1911 március hó 1-én tartott szakülésről.

Az ülés helyisége a kir. magy. Természettudományi Társulat előadó terme (Budapest, VIII. Eszterházy-utca 16.), kezdete délután 5 órakor.

Elnök: SCHAFARZIK FERENC dr. m. kir. bányatanácsos, műegyetemi tanár.

Megjelentek: BAUER GYULA, BÉKEY IMRE GÁBOR, BRYSON PIROSKA, ERÓDI KÁLMÁN dr., FINGER BÉLA, FRICKE HENRIK dr., HILLEBRAND JENŐ, HORUSITZKY HENRIK, ILOSVAY LAJOS dr., KADIÓ OTTOKÁR dr., KADIÓ OTTOKÁRDÉ, KOCH ANTAL dr., KOCH FERDINAND dr., KOCH NÁNDOR dr., KRENNER JÓZSEF SÁNDOR dr., KULCSÁR KÁLMÁN, LÓCZY LAJOS dr., LŐRENTHEY IMRE dr., PÁLFY MÓR dr., PANTÓ DEZSÓ, PAPP KÁROLY dr., PÁVAY-VAJNA FERENC dr., POMMERANTZ KÁROLY, PRZYBORSKI MÓR, TELEGDI ROTH KÁROLY dr., TELEGDI ROTH LAJOS, SIEGMETH KÁROLY, STREDA REZSÓ dr., VARGHA GYÖRGY dr., VENDL ALADÁR dr., VIGH GYULA, VOGL VIKTOR, VIZER VILMOS, ZSIGMONDY ÁRPÁD társulati tagok. Összesen 35-en.

Elnök üdvözlőlvén a szép számban összegyűlt tagokat, felhívja az elsőtítkárt jelentésének megtételére.

PAPP KÁROLY dr. elsőtítkár bejelenti a f. évi jan. 25-én megválasztott 1 pártoló, 3 örökítő és 10 rendes tag névsorát.

Elnök felkéri KOCH FERDINAND dr. zágrábi geológust, hogy: „A horvátországi Karszt és a Velebit-hegység földtani viszonyai című előadását tartsa meg.

KOCH FERDO zágrábi geológus és múzeumi kusztos német nyelven a horvát karsztban előforduló képződményeket tárgyalja s felsorolja az egyes kőzetek korát bizonyító kövületeket is. Kiemeli, hogy a legrégebb kőzet itt felső karbonkorú. A Velebit-hegység főtömege azonban triász, júra és krétakori kőzetekből épült fel, míg fiatalabb, harmadkori képződmények csak a tengerparton mutatkoznak. Az előadó előadását nagyszámú kőzetminta, fényképfelvétel és földtani szelvény bemutatásával élénkítette, s különös figyelmet fordított a terület gazdaságilag is fontos vízrajzára, valamint a hasznosítható kőzetekre.

VOGL VIKTOR az elhangzott előadással kapcsolatosan megjegyzi, hogy a magyar-horvát tengerpart Fiume—Novi közötti részén a krétamészkövek némileg eltérnek a Karlopaço—Jablanac vidékéről bemutatottaktól. Egyébként igen helyesnek tartja azt, hogy előadó mellőzi a «turon» és «szenon» megjelöléseket, egyrészt mert a talált kövületek alapján bajos határozott korra következtetni, másrészt pedig azért, mert még az sem bizonyos, vajjon a krétát itt jogosan ketté lehet-e választani.

LÓCZY LAJOS üdvözlí az előadót, nem mint vendéget, hanem mint a Földtani Intézet belső munkatársát, aki ily minőségében járja be a Velebit-hegységet. Fel-
említi, hogy Fiumétól É-ra és ÉK-re a kréta fekvőjében hatalmas breccsakom-
plexus található, melyet STACHE «jurá»-nak jelölt. Ő ezt hajlandó volna charriage-
breccsiának tekinteni, s kérí előadót vajjon nem tapasztalt-e olyasmit, ami áttoló-
dásra mutatna. Megjegyzí továbbá, hogy a fuzinci «karbonkorú» homokpalák nagyon
emlékeztetnek a flyschre.

KOCH FERDO a feltett kérdésre megjegyzi, hogy töréseken, gyűrődéseken
kívül semmiféle tektonikus jelenséget nem tapasztalt.

VOGL VIKTOR a fuzinei homokpalákra vonatkozólag felemlíti, hogy bennük
egy átnézetes kirándulás alkalmával *Calamites*-re emlékeztető növénymaradványt
találtak, ami mégis a karbonkor mellett szól.

Elnök köszönetet mondva KOCH FERDINAND úrnak előadásáért, felkéri GAÁL
ISTVÁN dr. dévai főreáliskolai tanárt, hogy: A magyarországi szarmata-
korú képződmények taglalása címen hirdetett előadását tartsa meg.

GAÁL ISTVÁN megjegyzi, hogy ő nem taglalást, hanem tagozást jelentett be
az elsőtítkárnak, ami szerinte nagy különbség. A magyar szarmata szin-
tezésének kérdése címen azután fejtegeti, hogy a hunyadmegyei, Szász-
Régen környéki, valamint vanyarci (Nógrád m.) üledékek ösmeretéből teljes meg-
győződést merített arra nézve, hogy a hazai szarmata képződményeket két szintre
lehet tagolni, s ezek az orosz alsó — illetve középső — szarmatának felel-
nek meg.

Előadó szerint ugyanis az említett helyek mindegyikén kimutatható a két
szint közötti diszkordancia, valamint a petrográfiai és faunisztikai eltérés is. Az em-
lített erdélyi helyeken ugyanis a középső szarmatában lép föl az amfibolos andezit
kavics, fauna tekintetében pedig mindenütt határozott eltérés észlelhető. Hunyad-
megyében a *Donax lucida*, míg Vanyarczon egy *Nassa* faj rögtönös és tömeges
föllépése jelzi a középső szintet. Sz.-Régen környékére nézve némikép jellemző
lehet a középső szint teljes meddősége, míg az alsóban a megszokott kövületek több
ponton előfordulnak.

Végül megjegyzi, hogy a magyar szarmata két szintjét palaeográfiai szem-
pontból is valószínűnek kellett tekintenünk, mert a tért vesztő szarmata félsóvíz
K-fől húzódtott vissza, s így a wieni medence már az alsó szarmata végén szárazon
maradt, míg a magyar medencében még a középső szint is kifejlődhetett, de a felső
már csak Dél-Oroszországban hagyott nyomot.

SCHRÉTER ZOLTÁN dr. az elhangzott előadásra megjegyzi, hogy neki — aki
szintén foglalkozott a szarmata képződményekkel — az előadó tagozása iránt erős
kételyei vannak. Ő maga mindenütt csak alsó szarmata képződményeket talált.
Előadó koronatanúja, a *Donax lucida* nem az, aminek előadó határozta, főleg ha
HÖRNES munkájára támaszkodott.

LÓCZY LAJOS dr. örömmel üdvözlí az előadót, de nem helyeselheti, hogy
a diszkordanciára vetí a fősúlyt, mert ez nagyon is kétélí fegyver. Az egész erdély-
részi medencében a pontusi és a schlier között konkordancia van. Helyenkint
azonban a schlier felhajlí s áttüzi a pontusi rétegeket; ezt tapasztalhatjuk Szász-
Régennél is. Az előadó legújabb publikációjában ábrázolt diszkordanciák sem meg-
győzők. Lensés betelepülésekkel van ott dolgunk, nem pedig diszkordanciával.
Hogy bemosott csiga és kagylómaradványok nem mindig kopottak, arra példát is
említ: a somogymegyei, Nagyberék nevű lápba csatornát építettek, melybe a víz
milliószámra mosta be az ép csigaházakat.

GAÁL ISTVÁN dr. a felszólalásokra megjegyzi, hogy koronatanúja nem az em-

ltett kagylófaj, hanem az egész fauna. A diszkordanciákat illetőleg pedig kijelenti, hogy egyes jellemző feltárásokról fényképet fog küldeni.

SCHAFARZIK FERENC dr. hangoztatja, hogy nagy baj, hogy nincs új összefoglaló munka, a meglévők, így HÖRNES munkái is most már elavultak.

Végül MAURITZ BÉLA dr. egyetemi magántanár, társulatunk választmányi tagja lépett a felolvasó asztalhoz, hogy bemutassa: A krassószörényvármegye Juc-patak gabbrokőzetének zeolit-ásványairól írt tanulmányát. A szigorúan tudományos, nagybecsű tanulmány a Földtani Közlöny 1911. év folyamának mult számában (XLI. köt. 1—2 füzet 68—69 oldalon) teljes egészében már is megjelent.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést 7 órakor berekeszti.

2. Jegyzőkönyv az 1911 április hó 5-i szakülésről.

A szerdán délután 5 órakor tartott szakülés a m. k. Földtani Intézet előadótermében (Stefánia-út 14.) folyt le.

Elnök SCHAFARZIK FERENC dr. m. kir. bányatanácsos, műegyetemi tanár.

Megjelentek: BAUER GYULA, BRUCK JÓZSEF, ÉMSZT KÁLMÁN dr., ERŐDI KÁLMÁN dr., GOLODAI KORNÉL, JUHÁSZ FERENC, KOCH ANTAL dr., KOCH NÁNDOR dr., LIFFA AURÉL dr., LÓCZY LAJOS dr., LÖRENTHEY IMRE dr., MAROS IMRE, PÁLFY MÓR dr., PAPP KÁROLY dr., PÁVAY-VAJNA FERENC, SIEGMETH KÁROLY, SCHRÉTER ZOLTÁN dr., STEINHAUSZ GYULA, STRÓMPL GÁBOR, SONTAGH TAMÁS, TIMKÓ IMRE, TELEGDI-RÓTH KÁROLY dr., TOKAJI NAGY BÉLA dr., VARGHA GYÖRGY, VENDL ALADÁR dr., VIZER VILMOS, VOGL VIKTOR dr., ZSIGMONDY ÁRPÁD. Összesen 29-en.

Elnök az ülést megnyitván megemlékezik STEFANESCU GERGELY romániai geológusról, aki a f. év február hó 21-én Bukarestben elhunyt. STEFANESCU Romániának első nagyszabású geológusa volt, akinek a határos magyar-románhegység kikutatásában nagy érdemei vannak.

Majd felhívja az elsőtítikárt jelentésének megtételére. PAPP KÁROLY dr. elsőtítikár bejelenti a f. évi március 1-i választmányi ülésen megválasztott 1 pártoló és 14 rendes tag névsorát.

Elnök felkéri KOCH ANTAL dr. egyetemi tanárt, társulatunk tiszteletbeli tagját: Újabb földtani és őslénytani megfigyelések a Budai hegységben című előadásának megtartására.

KOCH ANTAL dr. egyet. tanár erre a következő megfigyeléseit terjeszti elő:

1. Idei első kirándulásán a Törökvérszűlőben kiemelkedő sziklás ormot domlomból állónak találta, mi a m. kir. Földtani Intézet részletes geológiai térképén nincs megjelölve. Erre nézve tehát új a megfigyelés; de alapjában véve még sem az, mert boldogult. HOFMAN KÁROLY dr. eredeti fölvételi térképén már be van jegyezve ez az előfordulás.

2. Egy Buda vidékének dachsteinmeszéből származó szép nagy kagyló-köbél mutat be, melyet a *Megalodus Ampezzanus* n. f. HÖRN. R.-nak az Ampezzovölgyből leírt új fajával azonosít. Az érdekes kővületnek pontos lelőhelye azonban nem ismeretes, mert építkezésre beszállított kőhalmazban 1909-ben a Gellérthegy alján találtatott.

3. Bemutat a Török-Bálintnál kibúvó felső-oligocén homokban talált két ritkább kővületet. Az egyik egy kihalt tengeri szirénnek, a *Halitherium* sp. ind.-nak a csaknem teljes bordája; a másik egy valószínűleg új, igen érdekes *Strombus*-faj.

Az előadáshoz SCHAFARZIK FERENC elnök megjegyzi, hogy tudomása szerint

a m. k. Földtani Intézet az új reambuláció alapján a budapesti térképeket ki fogja adni. Erre a célra az elhangzott fontos adatok igen becsesek lesznek.

A második előadó PÁVAY-VAJNA FERENC dr. rendes tag volt, aki a Maros-völgy kialakulásának történetéről és a piski—lippai szakasz harmadkori és diluviális üledékek geológiájáról értekezett.

Az előadó a Magyarhoni Földtani Társulat megbízásából a SZABÓ JÓZSEF emléke alapján kapott 400 koronányi segéllyel tanulmányozta a Maros völgyét. Vizsgálatait még nem zárta le, de azért az eddigi adatok alapján is kimondhatja, hogy a Maros völgyének szakasza Piski és Lippa között eróziós, víz által kivált völgy. A pliocén végén jobbra-balra lefutó patakok vágták át az Alföld és erdélyi medence közötti szorosokat s a Maros a negyedkor legelején kialakulva a pleisztocén első felében már terrászokat hagyva hátra, folyt keresztül a Déva, Zám, Kaprióra, Batma és Lippa közelében levő szorosokon. Az előadó ezzel, az újabb megfigyelőkkel szemben, Lóczy Lajos-nak régi tapasztalatai mellett törpalcát a Maros mentén mindenütt észlelhető holocén és felső meg alsó pleisztocén terrászok alapján. Alkalmazza több helyen Lóczy-nak a folyóvízmedrek kialakulására vonatkozó törvényét és továbbmenőleg kiegészíti azt, példák alapján.

A Marosnak ennek a szakasza mentéről tiposus lösz és fényes sivatagi kavicsokat mutatott be több helyről, amelyek Erdély pliocén és pleisztocén korú száraz éghajlatára engednek következtetést.

Az előadó kijelenti végül, hogy az Erdélyre most olyan nagy fontosságú mediterrán tengernek a Maros mentén nem volt csatlakozása az Alföld felé, mert üledékeinek Déva alatt, jódarabon nem akadt sehohly sem a nyomára.

Elnöklő SCHAFARZIK tanár PÁVAY-VAJNA FERENC előadóhoz kérdést intéz: vajjon mikép fügnek össze a kimutatott terrászok azzal a két nagy törmelékkúppal, amely egyrészt a Marostól délre, másrészt északra terül el, s csaknem a Tisza síkságáig húzódik.

Erre a kérdésre PÁVAY-VAJNA FERENC nem felelhet, mert az említett törmelékkúpokon még nem járt.

Lóczy Lajos választmányi tag kér erre szót. Kijelenti, hogy neki PÁVAY-VAJNA tagtárs előadása jobban tetszett, mint a nemrég hallott SAVICKY-féle magyarázat, aki tévesen a pontusi időre tette a Maros kialakulását. A Maros törmelék kúpjait illetőleg, a lippai szoros granitjához hozzásimul egy éles terrasz, amely gyönyörűen kifejlődve egész Újaradig követhető. Több terrasz van itt egymás alatt, amelyek kavicstelepei Temesvárig húzódnak. Ha ezt terrasznak akarjuk föltüntetni, úgy óriási törmelékkúp gyanánt kell felfogni. A kavicstelepek anyagát patak medrek adják, s nem a Maros. Koruk talán a Belvedere kavicstelepeivel egykorú, mert bennük *Mastodon*-fogakat találtak. Egy másik törmelékkúp is van itt, mely ha úgy tetszik: a Maros déltája. Ajánlja az előadónak, hogy a Maros mellékvölgyeit is látogassa meg, mert itt igen érdekes dolgokat fog találni; pl. a Berzovai patak nem ott vágódott be, ahol a kavicsmeder volt, hanem mellette.

PÁVAY-VAJNA FERENC igen köszöni a szíves útbaigazításokat, s ha lesz módja hozzá, a mellékvölgyeket is tanulmányozni fogja.

SCHAFARZIK elnök fölemlíti, hogy a Pojána Ruszkában 500—600 m magasságban, Gyalár körül is vannak kavicsok, amiket pliocénnek tekint. Ajánlja ezen magasfekvésű kavics-telepeket is a figyelmébe, amelyek azért is igen érdekesek, mert látszólag sík területeket alkotnak, a valóságban azonban mégis lejtének. Ezen kavicstelepek fölött van az oláhok egyetlen kultúr-talaja.

PÁLFY MÓR dr. választmányi tag az Aranyi-hegy mögött több szintjában talált kavicstelepet egész 500—600 m magasságig; ezek valószínűleg pliocén kavicsok.

STRÖMPL GÁBOR r. tag a felsőmagyarországi kavicstakaróról emlékezik meg, amelyet a Szilicei-plató alján és a Sajó terraszain ismer.

Elnök úgy az előadónak, mint a felszólalóknak köszönetet mondva, a vitát bezárja s egyben az ülést is berekeszti.

3. Jegyzőkönyv az 1911 május hó 3-án tartott szakülésről.

Az ülés helyisége: a m. kir. Földtani Intézet előadó terme. Kezdeté délután 5 órakor.

Elnök: SZONTAGH TAMÁS dr. királyi tanácsos másodelnök.

Megjelentek: BALOGH MARGIT dr., BUDINSZKY KÁROLY, DICENTY DEZSŐ, FRANKL JÁNOS, HILLEBRAND JENŐ dr., ILOSVAY LAJOS dr., KADIÓ OTTOKÁR dr., KOCH NÁNDOR dr., KORMOS TIVADAR dr., KRENNER JÓZSEF SÁNDOR dr., LÁSZLÓ GÁBOR dr., LIFFA AURÉL dr., LÓCZY LAJOS dr., LŐW MÁRTON dr., MAURITZ BÉLA dr., NEUBAUER KONSTANTIN dr., PÁLFY MÓR dr., PALKOVITZ JÓZSEF nyug. cs. és kir. altábornagy, PAPP KÁROLY, PÁVAY-VAJNA FERENC dr., PRINZ GYULA, SCHAFARZIK FERENC dr. elnök, ASCHER ANTAL pénztáros, SCHOLTZ PÁL KORNÉL, SCHRÉTER ZOLTÁN dr., SIEGMETH KÁROLY, STRÖMPL GÁBOR dr., TELEGDY ROTH LAJOS, TOBORFFY GÉZA, TREITZ PÉTER, TÚZSON JÁNOS dr., VARGHA GYÖRGY, VENDL ALADÁR dr., VIZER VILMOS, VOGL VIKTOR, ZIMÁNYI KÁROLY dr., ZSIGMONDY ÁRPÁD. Összesen 38-an.

Elnök másodelnök felhívja a titkárt jelentésének megtételére.

PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár bejelenti az április 5-én megválasztott 7 rendes tagot, valamint ÁDAMOSSY FERENC r. tag halálát.

Másodelnök felkéri SCHAFARZIK FERENC dr. műegyetemi tanárt a Földtani Társulat elnökét, hogy Berzászska környékének geológiai viszonyairól hirdetett előadását tartsa meg.

SCHAFARZIK FERENC dr. bemutatja néhai BÖCKH JÁNOS, a m. kir. Földtani Intézet volt nagyérdemű igazgatójának Berzászska vidékéről felvett térképlapját, amelyet saját bejárásai alapján több irányban új térképvázlatokkal és szelvényekkel egészített ki. Krassó-Szörény megye ezen erősen összegyűrűt területén kristályos palák felett karbon, perm, jura és kréta lerakódások helyezkednek, amelyek közül nemcsak a jura legalsó szekciója: a liasz, hanem még a karbonformáció is széntartalmú. Különösen ez utóbbit mutatja ki az eddiginél nagyobb kiterjedésben. Mostanáig ugyanis csak Újbányán, egy szűk kis medencében ismertük az Alduna mentén a felső, vagyis produktív karbon széntelepeit, SCHAFARZIK újabb felvételei azonban ezen nemzetgazdasáti szempontú formációnak további, ÉNy-ra való elterjedését engedik feltételezni, még pedig mintegy 50–60 négyzetkilométernyi területen.

A tektonikai viszonyokat illetőleg a Krassószörényi-hegység ezen áttolódott részlete a blok-gyanánt fogható föl.

Bemutatja azon szelvényeket, amelyeket a kozlai széntelepről készített, s amelyek szerint ez a telep rendkívül bonyolódott gyűrődést szenvedett. Felhívja a jelenlevő bányászokat, nyilatkozzanak, hogy láttak-e valaha gyakorlati foglalkozásuk közben ilyen gyűrődött telepet.

ZSIGMONDY ÁRPÁD rendes tag megjegyzi, hogy sok hazai és külföldi szénteleppel volt dolga, de ilyen sajátágosan összegyűrűt széntelepet sehol sem látott.

VIZER VILMOS rendes tag szerint Pécs vidékén Tolnaváralján vannak hasonló széntelepek, amiket Bányageológiai vázlatok Tolnából—Baranyából címen a Bányászati és Kohászati Lapok 1904. évi májusi számában is-

mertetett. Szerinte itt nemcsak gyürődés van, hanem már eredetileg így képződött a szén. Váralján az egyes formációk helyenkint nagyon megvastagodnak, s minél vastagabb a szénformáció, annál zavartabb a telep. KEILHACK a Csehországi szén-előfordulásból ismertet ilyen körkörösén gyűrt telepet.

LÓCZY LAJOS választmányi tag ilyen komplikáltan gyűrt telepet nem ismer, azonban némileg hasonló eset mutatkozik az abauj-tornamegyei Somodi oligocén széntelepén. Itt a szén a triasz alatt, meredeken áll. Igazat ad VIZER tagtársnak, hogy itt már az eredeti képződésnek is része van a meredeken bukó, s amellettkörkörösén gyűrt széntelep létrehozásában. Innét lehetne magyarázni a helyenkint elvékonyodó, majd kihasasodó széntelep-részleteket is. A szén ugyanis a medence peremén, régi árok torkán, mint törmelékkúp rakódott le.

Öszintén üdvözlí SCHAFARZIK elnököt nagyon becses tanulmányának előadásáért, amelyben először mutatja ki minden kétséget kizárólag a rátolódást a Krassószőrényi hegységben. Bánsági hegységeink szerkezetének megismerésében nagy szükségünk van a szerb viszonyok ismeretére is, s ezért sajnálja, hogy a magyar geológusok a Duna jobbpartjának viszonyait oly kevésbé ismerik.

SZONTAGH TAMÁS dr. elnöklő másodelnök köszönet mondva az előadónak, az elnöklést átadja SCHAFARZIK FERENC elnöknek.

STRÜMPL GÁBOR dr. a visegrádi Dunaszoros kavicstelepei címen a Duna-völgy középmagyarországi szakaszának fiatalkori kavicslerakódásait tárgyalja. Szerinte e területen kétféle eredésű kavicslerakódás van. 40—50 m relativú magasságig a Duna mai szintje felett a Duna régebbi, egykor magasabban fekvő medrének folyóteraszokon nyugvó kavicsára akadunk. A magasabban az 50—150 m-ig terjedők már nem a Duna hordaléka, hanem azé a sejtett vízfolyásé, amely a levantei korszakban a Cserháton át (Balassagyarmat és Vác között) zúdult le a Nagy-Alföldre. A Cserhátnak egykori medreit az előadó e nyár folyamán fogja kutatni.

Előadásához hozzászól PÁLFY MÓR dr. választmányi tag, megemlítve hogy ő a Zebegény és Nagymaros közötti hegnyakon látott deflációs kavicsstelepet.

VENDL ALADÁR dr. a Csepelsziget É-i része alluviális futóhomokjának ásványtani alkotását mutatja be. A meghatározott ásványfajok egy része — akár primér, akár szekunder úton — az Alpesekből, a többi a magyar hegységekből származik, néhány ásványfaj pedig egyaránt származhatott az Alpesekből is, meg a magyar hegységekből is. Szerző az egyes ásványfajokat fajsúlyuk szerint nehéz oldatok és olvadékok segítségével hét részletbe koncentráta, e részletek súlyát megmérve s a részletek kémiai összetételét megállapítva, a homok ásványtani alkotását nemcsak minőségileg, hanem mennyiségileg is jellemezte s több ásványfaj mennyiségét meg is állapította. Noha e kvantitatív vizsgálat sok ásványfajra nézve csak durván megközelítő, a talajok vázrészének tanulmányozásakor mindenesetre figyelemmel kísérendő: vajjon ilyenféle eljárásokkal nem lehetne-e a talajok vázrészének ásványait kvantitatíve is — legalább bizonyos megközelítéssel — jellemezni? A tanulmány a kir. József-Műegyetem ásvány-földtani intézetében készült s a Földtani Közlönyben teljes egészében meg fog jelenni.

VENDL ALADÁR dr. előadásához elnöklő SCHAFARZIK tanár melegen gratulál. Nem annyira a számbeli viszonyok fontosak itt, hogy a Csepel-sziget futóhomokjában mennyi kvarcot, s mennyi földpátot állapított meg, hanem a módszer a becses, amellyel ilyen finom vizsgálatokat képes végezni. Lehet olyan eset, amikor igen fontos talajvizsgálatról leendő szó, s ilyen esetben megbecsülhetetlen szolgálatot tehet VENDL tagtárs módszere.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést 7 órakor berekeszti, s a jelenlevő választmányi tagokat rövid választmányi ülésre hívja egybe.

B) A Magyarhoni Földtani Társulat Választmányi ülései.

1. Jegyzőkönyv az 1911 március hó 1-én tartott választmányi ülésről. Az ülés a kir. magyar Természettudományi Társulat üléstermében esti 7 órakor kezdődött.

Elnök: SCHAFARZIK FERENC dr.

Jelen vannak: HORUSITZKY HENRIK, ILOSVAY LAJOS dr., KOCH ANTAL, LÓCZY LAJOS dr., LÖRENTHEY IMRE dr., MAURITZ BÉLA dr., PÁLFY MÓR dr., TELEGDI ROTH LAJOS, TREITZ PÉTER választmányi tagok, PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár, VOGL VIKTOR dr., másodtitkár.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri KOCH ANTAL dr. tiszteletbeli és TREITZ PÉTER választmányi tagot.

Majd felhívja az elsőtitkárt jelentése beérjesztésére.

PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár a következőket jelenti:

•Tisztelt Választmányi ülés! Az 1911 jan. 25-iki választmányi ülés óta

I. pártoló tagul jelentkezett:

1. A Magyar Gyógyfürdő Részvénytársaság Trencséntéplitz. Ajánlja SZONTAGH TAMÁS dr., másodelnök.

II. Rendes tagokul ohajtanak belépni a következő testületek és urak:

2. Magyar Bánya és Kohóipar Tanulmányi Részvénytársaság Bpest. Ajánlja a titkárság.

3. Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest. Ajánlja a titkárság.

4. BÁTOR RÓBERT, bankhivatainok Budapest. Ajánlja BRYSON PIROSKA r. tag.

5. GOLODAI KORNÉL, a Magyar Általános Köszénbánya R. T. titkára. Ajánlja VIZER VILMOS r. tag.

6. KOVÁCS ISTVÁN, bányamérnök Salgótarján. Ajánlja GERŐ NÁNDOR r. tag.

7. Ifjú LÓCZY LAJOS, egyetemi hallgató Zürich. Ajánlja LÓCZY LAJOS, vál. tag.

8. MÜLLER WALTHER, mérnök Szurdokpüspöki. Ajánlja BARLAY JÓZSEF r. tag.

9. POMMERANTZ KÁROLY, bányamérnök Budapest. Ajánlja a titkárság.

10. RÉVÉSZ JENŐ, bányatulajdonos, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cégvezető titkára Budapest. Ajánlja BRUCK ALBERT r. tag.

11. RÉVÉSZ SAMU, mérnök, államvasuti felügyelő Budapest. Ajánlja a titkárság.

12. SAS LÓRÁND, Rákospalota. Ajánlja TIMEÓ IMRE, r. tag.

13. SAUER GYÖRGY, a Krupp-gyár magyarországi vezérképviselője Budapest. Ajánlja BRUCK ALBERT r. tag.

14. SCHWEIGER IMRE AMBRUS, építési vállalkozó, Budapest. Ajánlja PÁLFY MÓR választmányi tag.

15. THÓMA JÓZSEF, artézi kútúró mester Egyek. Ajánlja a titkárság.

A választmány a felsoroltakat megválasztja.

A folyó ügyek sorából jelenthetem,

1. hogy BÖCKH JÁNOS szobrára kibocsátottuk a külföldre szóló gyűjtőíveket, amiket a világ minden tája felé csereviszonyos társulatainknak 250 helyre expedáltam. Már érkeznek is az adományok bőven, különösen Romániából és Ausztriából. A hazánkba szóló gyűjtőívekre — dr. SZONTAGH TAMÁS másodelnök úr óhajához képest — a következő urak aláírását kértük, akik nagyobb összegek kíséretében meg is adták erre az engedélyt: gróf TELEKI GÉZA, DARÁNYI IGNÁC, SEMSEY ANDOR, dr. BISCHITZ BÉLA, BORBÉLY LAJOS, id. CHORIN FERENC, FARBAKY ISTVÁN, HERMANN MIKSA, HEVESY LAJOS, LITSCHAUER LAJOS, MATYASOVSKY JAKAB, MÁLY SÁNDOR, VEITH BÉLA, ZSIGMONDY ÁRPÁD, ZSIGMONDY BÉLA. A felsorolt urak neveit a választmányi tagokkal csoportosítva betűrendben fogjuk a gyűjtőív alá írni.

Tudomásul szolgál.

2. A Barlangkutató Bizottság bemutatja 1911. évi munkatervezetét, amelyben ásatásokat terveznek az ország különböző vidékein, s erre a célra több helyről pénzt kérnek. SCHAFARZIK elnök konstatálja, hogy a Bizottság igen sok munkát vállal magára, amihez azonban kevés a munkatárs, s még kevesebb a pénz. Azonban a társulat elnöksége mégis mindent megtesz, hogy a Bizottság számára minél több anyagi eszközt teremtsen.

Elsőtítkár jelenti, hogy a Barlangkutató Bizottság közleményeiből az előadó 100 magyar és 50 német különlenyomatot kér a társulattól. Kérdi a választmányt, hogy ez megadható-e? Lóczy LAJOS választmányi tag ajánlja, hogy a bizottsággal fizettesse meg a társulat úgy a nyomtatási költséget, mint a különlenyomatok árát. Elsőtítkár megjegyzi, hogy ez kivihetetlen, mert a nyomdai számlákat olykép szétosztani, hogy azon a Barlangkutató Bizottság közleményei külön legyenek feltüntetve, csaknem lehetetlen. A különlenyomatokat ugyan meg lehetne fizettetni, azonban a 10 vagy 20 koronával társulatunk sokra nem megy, amikor a közlemények kinyomtatására ügyis százakat áldoz. Esetleg azonban bizonyos átalányt adhatna a Bizottság a nyomtatási költségekért.

Többek hozzászólása után elnök határozatilag kimondja, hogy a Barlangkutató Bizottság közleményeit a Magyarhoni Földtani Társulat a jövőben is ingyen nyomatja, s ezenfelül a bizottság részére 100 magyar és 50 német különlenyomatot is engedélyez, azonban csak szakszerű közleményeket vehet föl a szerkesztő a rovatokba. Minthogy a jegyzőkönyvek közlése már magának az anyatársulatnak is nagy teher, azért a Barlangkutató Bizottságtól évenként csak egyszer fogad el beszámoló s tömören fogalmazott jelentést a Közlöny számára, míg a bizottsági ülések apró-cseprő ügyeivel foglalkozó jegyzőkönyveit többé ki nem nyomatja. Többen fölvetik a kérdést a f. évi január hó 25-iki választmányi ülés határozatáról, amely KORMOS TIVADAR indítványa fölött napirendre tért. Kérdés, hogy a választmány a jövőben is engedélyezi-e a Barlangkutató Bizottságnak a sokféle tagválasztást?

PÁLFY MÓR szerint egy bizottságnak nincs joga más tagokat, mint csak bizottsági tagokat választani, amely nézetéhez Lóczy LAJOS dr. is csatlakozik.

Elnök a választmány kívánságára elrendeli a Barlangkutató Bizottság megalakulásakor hozott határozatok felolvasását.

PAPP KÁROLY titkár felolvassa a Földtani Közlöny 1910. évi XL. kötetének 85—86. oldalain foglalt Általános határozatokat, amiket már az 1910 febr. 10-iki közgyűlés is szentesített.

«III. Általános határozatok. I. A Bizottság tudományos eredményeit első sorban a Magyarhoni Földtani Társulat szakülésein mutatja be, összes tevékeny-

ségéről pedig az év végén egy külön évi jelentésében a Magyarhoni Földtani Társulat választmányának számol be. 2. A Bizottság pénzt az anyaegyesület pénztárosa őrzi és kezeli. A kiutalványozás a Bizottság elnökének rendeletére történik, aki ezért viszont a választmánynak felelős. 3. A munkatervezet minden évre előre mutatandó be a Magyarhoni Földtani Társulat Választmányának, annyival is inkább, mivel a pénzszerzés közvetítését a Magyarhoni Földtani Társulat vállalja magára.»

A felolvasott általános határozatot a választmány minden tagja helyesléssel fogadván, az elnök kimondja, hogy a Bizottság elnökét fel fogja kérni a választmány nevében arra, hogy a Barlangkutató Bizottságban az Általános határozatokat mindenben betartani iparkodjék.

Végül a választmány az Alapszabályok 21. §-a alapján az 1911. évre pénztárost választ és pedig egyhangúlag újból ASCHER ANTAL műegyetemi kvestort; a pénztárvizsgáló bizottság tagjait pedig felkéri ILOSVAY LAJOS dr., LÖRENTHEY IMRE dr. és PETRIK LAJOS tagokat.

Egyéb tárgy hiányában az elnök az ülést 8 órakor berekeszti.

2. Jegyzőkönyv az 1911 április hó 5-én tartott választmányi ülésről.

Az ülés esti 7 órakor a m. kir. Földtani Intézet helyiségében volt.

Elnök: SCHAFARZIK FERENC dr.

Megjelentek: SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök, KOCH ANTAL dr. tiszteletbeli tag, LÓCZY LAJOS, LÖRENTHEY IMRE, PÁLFY MÓR választmányi tagok, PAPP KÁROLY dr. elsőtktár, VOGL VIKTOR dr. másodtitkár.

Elnök az ülést megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri KOCH ANTAL s PÁLFY MÓR urakat.

PAPP KÁROLY elsőtktár jelenti, hogy a március 1-i választmányi ülés óta

rendes tagokul jelentkeztek:

1. Nyugatmagyarországi Köszénbánya Részvénytársaság bányagazgatósága Széperdő (ezelőtt Handlova). Ajánlja GÖRÖG GÁBOR r. tag.

2. ENGELSTEIN JAKAB bányatulajdonos Riska, Körösbánya. Ajánlja a titkárság.

3. FRANKL JÁNOS Budapest. Ajánlja a titkárság.

4. HELTAI FERENC dr. országgyűlési képviselő, a székesfővárosi gázművek igazgatója Budapest. Ajánlja a titkárság.

5. KOCSIS JÁNOS, nyug. m. kir. vasgyári szertárgondnok, Miskolc. Ajánlja SCHAFARZIK FERENC elnök.

6. SZEMERE HUBA, földbirtokos Gomba (Pest m.). Ajánlja SCHRÉTER ZOLTÁN r. tag.

7. VÁGÓ LAJOS, délvasúti főmérnök Székesfehérvár. Ajánlja a titkárság.

A választmány a nevezett vállalatot és urakat egyhangúlag a társulat rendes tagjaivá választja.

Ezzel szemben veszteségünk is van. Nevezetesen f. évi március hó 27-én a Bágyon melletti Kövendén elhunyt ADÁMOSSY FERENC, m. kir. sóbányahivatali mérnök, nyugalmazott pénztári ellenőr 74 éves korában. A megboldogult, aki BÜCKH JÁNOS-sal és GESELL SÁNDOR-ral együtt látogatta a selmeci akadémiát, 1903 óta volt rendes tagunk.

Szomorú tudomásul szolgál.

SCHAFARZIK elnök megemlékezik STEFANESCU GERGELYNEK, a román geológus-

sok nesztorának haláláról. A választmány a kiváló geológus halála fölött ért veszteséget román nyelvű részvétiratban fogja a román kir. geológiai intézetnek kifejezni.

A beérkezett fontosabb ügyiratok a következők:

1. SEMSEY ANDOR úr tiszteletbeli tag TREITZ PÉTER munkájának kiadására f. évi jan. 28-án 900 koronát engedélyezett.

Szíves adományáért jegyzőkönyvi köszönet.

2. A m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztérium 1911. évi március 10-én kelt 26,037. számú átíratával a szokásos 3000 korona államségélyt kiutalva, a következő záradékot fűzi ehhez:

«Erről a Tekintetes Elnökséget f. évi február hó 22-én 29/1911. sz. a. kelt beadványára hivatkozva oly hozzáadással értesítem, hogy a Társulatnak az államségély felemelésére vonatkozó kérelmét megfontolás tárgyává teendem és elhatározásomat annak idején közölni fogom a Társulattal. A miniszter helyett BALOGH, államtitkár.»

Örvendetes tudomásul szolgál.

3. A GÜLL VILMOS síremlékére kibocsátott gyűjtőívben begyűlt 350 korona, amely összeg a Magyar Tisztviselők Takarékpénztára Részvénytársaság betétkönyvében van elhelyezve.

4. NAGYSURI BÖCKE JÁNOS mellszobrára úgy hazánkból, mint a külföldről szépen jönnek az adományok, eddigelé begyűlt 2439 K 80 f. készpénz, amely a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Baross-téri fiókjában van elhelyezve.

SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök kiemeli a titkárság buzgalmát a gyűjtések körül. Együttal ajánlja, hogy boldogult GÜLL másodtitkárunk sírkövét békásmegyeri durva mészkőből rendeljük, amely block-szerű emlékkőbe fekete márvány vagy szienit táblát lehetne illeszteni. A sírkövet JABLONSKY sírkőgyára jutányosan elkészítené.

A választmány elrendeli, hogy a titkárság szerezze be az ajánlatot.

SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök jelenti, hogy az elnöklete alatt működő geológiai szakszótárt készítő bizottság az általános elvekben megállapodott s terjedelmes javaslatot dolgozott ki.

Az elsőtitkár kéri a m. kir. Földtani Intézet jelenlevő igazgatóját és aligazgatóját, hogy engedjék meg a jegyzőkönyvnek a m. kir. Földtani Intézet népszerű kiadványaiban való közlését, ahova ez a munka nagyon is beillene. A jelenlevő igazgató pártolja az eszmét, az aligazgató ellenzi, s e szerint a választmány utasítja az elsőtitkárt, hogy a jegyzőkönyvet csak a Földtani Közlönyben tegye közzé.

Elsőtitkár jelenti, hogy TREITZ PÉTER választmányi tagunknak a Földtani Közlöny 1910 jul—aug.-i számában megjelent: «Az agrogeológia feladatai» (Die Aufgaben der Agrogeologie) című művét HALET F. belga geológus a «Societe geologique Belge» folyóiratban francia nyelven egész terjedelmében leköszölte, a következő címen:

«F. HALET. Ingenieur attaché an Service geologique Analyse du rôle de l'agrogeologie, d'après le travail présenté an Congrès agrogeologique de Stockholm par M. TREITZ geologue en chef du Gouvernement hongrois.»

(Bulletin de la Société Belge de Geologie et ect. ect. Bruxelles. Tome XXV. 1911.)

A magyar agrogeológiára eme valóban kitüntetető eseményt a választmány örvendetes tudomásul veszi.

Egyéb tárgy hiányában az elnök az ülést esti 8 órakor berekeszti.

3. Jegyzőkönyv az 1911 május hó 3-án tartott választmányi ülésről.

Az ülés délután 7 órakor kezdődik a m. k. Földtani Intézet előadótermében.
Elnök: SCHAFARZIK FERENC dr.

Megjelentek: SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök, ILOSVAY LAJOS dr., KRENNER JÓZSEF SÁNDOR dr., LÓCZY LAJOS dr., MAURITZ BÉLA, PÁLFY MÓR dr., TREITZ PÉTER választmányi tagok, SIEGMETH KÁROLY, a Barlangkutató Bizottság elnöke, PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár, VOGL VIKTOR dr. másodtitkár és ASCHER ANTAL pénztáros.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri MAURITZ BÉLA dr. és TREITZ PÉTER választmányi tagokat.

Majd felhívja az elsőtitkárt jelentéseinek megtételére.

PAPP KÁROLY dr. elsőtitkár a következőket jelenti:

«Tisztelt választmányi ülés! Az 1911 április 5-iki ülés óta

rendes tagokul jelentkeztek:

1. GÁLFFY IGNÁC, áll. felsőkereskedelmi iskolai igazg. Miskolc. Ajánlja KADIĆ OTTOKÁR dr., a Barlangkutató Bizottság előadója.

2. ROSKA MÁRTON dr., egyetemi tanársegéd Kolozsvár. Ajánlja KADIĆ OTTOKÁR dr., a Barlangkutató Bizottság előadója.

3. PLOTÉNYI GÉZA, bányamérnök Sajószentpéter. Ajánlja BALLENEGGER RÓBERT r. tag.

4. KOCH GUSZTÁV ADOLF, főiskolai tanár Bécs. Ajánlja a titkárság.

5. VARGHA ZSIZMOND, bankhivatalnok Budapest. Ajánlja a titkárság.

6. Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége Budapest. Ajánlja a titkárság.
A felsoroltakat a választmány egyhangúlag a társulat rendes tagjaivá választja.

A folyóügyekre térve át, elsőtitkár a következőket jelenti:

1. A BÖCKH JÁNOS mellszobrára kibocsátott gyűjtővekre úgy hazánkból, mint a külföldről szépen érkeznek az adományok. 1911 február 8 és április hó 30-a között beérkezett készpénzben 3085 K 80 fillér, amely összeg a Pesti Hazai Elsőtakarékpénztár Baross-téri fiókjában van elhelyezve.

A mai napon ROMER JENŐ egyetemi tanártól, a lemergi Kopernikusz Egylet elnökétől érkezett magyar nyelvű átirattal egy lelkes adomány: «Tisztelt Urak! Megkérés szerint küldjük az árt az oly tisztelt férfit, mint JÁNOS BÖCKH 20 (husz) korona emlékére. Maradván Lemberg (Lwow) 1 Mai 1911 JENŐ ROMER; Polskie Towarzystwo Przyrodnikow Imienia Kopernika we Lwowie.»

A beérkezett adományokról a nyilvános nyugtatót Közlönyünk legközelebbi száma hozza.

2. GÜLL VILMOS síremlékére beérkezett 350 korona, amely a Magyar Tisztviselők Takarékpénztárában van elhelyezve.

3. Meghívó érkezett a görlizzi Naturforschende Gesellschaft elnökségétől az egyesület főnnállásának százéves fordulójára, amely 1911 október 8—10 között lesz.

4. Ugyancsak meghívó jött Bolognából CAPELLINI GIOVANNI geológiai tanár ötvenéves tanári jubileumára, amely f. évi június 12-én lesz. Capellini tanár 1886 óta társulatunknak is tiszteleti tagja.

Úgy az előbbi, mint az utóbbi helyre a választmány üdvözlő iratokat fog küldeni.

5. BALLÓ REZSŐ dr. és LÖW MÁRTON dr., társulatunk rendes tagjai, a SZABÓ

József-alapból 600 K-át kérnek a dolomit-képződésről folytatott kísérleteik támogatására. Részletes tervezetüket 1911 április 24-én keltezték, s biztosítják a választmányt, hogy a megbízás elnyerése esetén mához egy évre jelentést terjesztenek elő kísérleteikről.

Beadványuk a következőképen szól:

«A Magyarhoni Földtani Társulat tekintetes választmányának. Budapest.

Alulírottak azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a tekintetes Választmányhoz, hogy a dolomitképződés tisztázására irányuló kísérleteink költségeinek fedezéséhez a Szabó József alap 1911. évi kamataiból 600 (hatszáz) koronával hozzájárulni kegyeskedjék. Kérésünk támogatására felemlítjük, hogy a dolomitképződés, a lythogenesis egyik legérdekesebb és talán legtöbbet vizsgált problémája, amelyet az eddigi vizsgálatok nem oldottak meg, úgyhogy az irodalomban még ma is mint «Dolomitráthsel» szerepel. A kérdés megoldatlan volta szerény véleményünk szerint a rendszeres chemiai buvárkodás hiányában leli magyarázatát. Mindenekelőtt azon kérdést kell eldöntenünk, hogy chemiai szempontból mi a dolomit. A kérdést úgy értelmezve, hogy azok $(CaMg)CO_3$ kőzetekben, amelyek összetétele úgyszólván 0—100% $MgCO_3$ között váltakozik az $MgCO_3$, a kalcit illetve a dolomit kettőssé mellett mint külön phasis keverék rész gyanánt szerepel, vagy esetleg a $CaCO_3$ és $MgCO_3$ elegyeket képez. A másik a dolomit képződés kérdését egészen közelről érintő feladat, azon körülmények megállapítása, amelyek előfeltételét képezik a dolomit kettőssé és a nagyon is valószínű $(CaMg)CO_3$ elegykristályok képződésének. Ez utóbbi egyensúlytani vizsgálatok támogatásához, kérjük az igen tisztelt Választmány erkölcsi és anyagi segélyét. Kérésünk megtételéhez a bátorságot nem csak abból merítettük, hogy egyikünk eddigi vizsgálatai is az egyensúlytan eme körébe tartoztak, hanem abból is, hogy a dolomit képződésre irányuló majd egy éven át folyó diffúziós előkísérleteink reményt nyújtanak a kérdés megoldására.

A tekintetes Választmány jóindulatát kérve maradtunk Budapest 1911 április hó 24-én teljes tisztelettel dr. BALLÓ REZSŐ tanár, dr. LÖW MÁRTON egyetemi tanársegéd.»

A beadott pályázatra ILOSVAY LAJOS dr. választmányi tag megjegyzi, hogy a dolomit képződésének felderítését igen fontos kérdésnek tartja, s minthogy BALLÓ REZSŐ kémikus működését ismeri, a maga részéről ajánlja a megbízás kiadását.

KRENNER JÓZSEF SÁNDOR vál. tag a másik pályáznak: LÖW MÁRTONNAK működéséről nyilatkozik. Megjegyzi, hogy a dolomit-képződés problémája sötét pont, amelyre a pályázók fényt akarnak deríteni. Ezért melegen ajánlja a megbízás kiadását.

LÓCZY LAJOS választmányi tag sajnálja, hogy a társulat nem adhat több segélyt a kutatóknak; pedig megérdemelnének több ezer koronát, hogy a kísérleteket minél pontosabban s minél több anyagon végezhetnék. Figyelmezteti a pályázókat a balatonparti változatos dolomitokra.

SCHAFARZIK FERENC elnök kifejti, hogy a dolomitképződés régi teóriái nem kielégítőek. Így a többek között a krassó-szörénymegyei Istvánhegyen a kréta mészkő rétegeiben van két dolomit-pad, amelynek eredetét a régi teoriákkal semmiképen sem lehet megmagyarázni. Ajánlja ezt a dolomit-padot a kutatók figyelmébe.

A választmány a kért 600 K-t BALLÓ REZSŐ és LÖW MÁRTON számára megszavazza, s felhatalmazza az elnökséget a Megbízó levél kiállítására.

Elsőtítkár ajánlja, hogy az elnökség nevezetteknek a Megbízó levél aláírása alkalmával 400 K-t utaljon ki, s a fennmaradó 200 K-t az 1912. év tavaszán,

illetőleg munkájuk benyújtásakor adja át. Azonkívül felhivandók a pályázók, hogy megbízásuktól számítva egy év múlva kísérleteikről jelentést terjesszenek elő.

A választmány ily módon határoz.

6. Elsőtitkár bemutatja a Barlangkutató Bizottságnak jegyzőkönyveit az 1911 febr. 24-iki és április 29-iki üléseiről. Az utóbbiban van a Bizottság 1911. évi munkaprogramja, amely szerint a szépvölgyi Scholtz-barlang felmérésére JORDÁN KÁROLY dr. alelnök vállalkozott a saját költségén; a tornai-szilicei fensík barlangjait STRÖMPL GÁBOR fogja kutatni; azonkívül SIEGMETH KÁROLY elnök s KADIÓ OTTOKÁR előadó fognak rendszeres ásatásokat vezetni a rendelkezésre álló költségekhez képest hazánk különböző vidékein.

SIEGMETH KÁROLY bizottsági elnök a bemutatott munkaprogrammot magyarázó szavakkal kíséri, kifejtve, hogy a Barlangkutató Bizottság a jövőben szigorú szakszerűséggel iparkodik a Barlangok kikutatásában és tanulmányozásában eljárni.

A Választmány SIEGMETH KÁROLY bizottsági elnök kijelentését egyhangú helyesléssel tudomásul veszi.

7. Elsőtitkár jelenti, hogy a SZABÓ JÓZSEF nevét viselő emlékalapítvány Ügyrendjének 6—8. §-ai szerint a Szabó-érem kiadása az 1912. évi februáriusi közgyűlésen esedékes lesz, s e célra a 8. §. a) pontja szerint f. évi május hó közepéig héttagú bizottság küldendő ki.

Elnök felkéri a választmányt, hogy a Szabó-érem odaitélésére kiküldendő bizottságba a jelölést ejtse meg.

A választmány erre a bizottság tagjaiul a következő tagokat kéri fel:

Elnök:

1. SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök.

Bizottsági tagok:

2. KOCH ANTAL dr., tiszteleti tag, a földtan,
3. LÖRENTHEY IMRE dr. választmányi tag az őslénytán,
4. MAURITZ BÉLA dr., választmányi tag a kristály- és ásványtan,
5. PÁLFY MÓR dr., választmányi tag a közettan és gyakorlati geológia,
6. EMSZT KÁLMÁN dr., rendes tag az ásvány és földtani kémia
7. LÁSZLÓ GÁBOR dr., rendes tag az agrogeológia körébe tartozó munkák megbirálására.

A választmány felkéri SZONTAGH TAMÁS dr. másodelnök urat, hogy a kijelölt urakkal, — amennyiben a megbízatást elvállalják — a bizottságot alakítsa meg, az esetleg nem vállalkozó urak helyett pedig más tagok kijelölése iránt a következő választmányi ülésen tegyen javaslatot.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést $\frac{1}{8}$ órakor berekeszti.